Έκταση: **76** τ. χλμ. Ανάπτυξη ακτών: **69,5** χλμ. Πληθυσμός: **9.600 (2011: 15.250)**

Ένα πέταλο, με το στόμιό του στραμμένο δυτικά μοιάζει να είναι η Θήρα. Με το άνοιγμά του να φράσσεται από τη Θηρασία. Βρίσκεται στο νοτιότερο σημείο των Κυκλάδων, σε απόσταση 130 μιλίων από τον Πειραιά, έχοντας στον Βορά της την Ίο και ανατολικά την Ανάφη. Ορεινή (Μέσα Βουνό, 556 μ., Μεγάλο Βουνό, 353 μ.), αποτελείται από αλλεπάλληλα ηφαιστειογενή πετρώματα, πάνω στα οποία επικάθεται στρώμα θηραϊκής γης (ελαφρόπετρας) και κίσσηρης (ηφαιστειακής στάχτης). Ουσιαστικά, δεν είναι τίποτε άλλο από ένα κρατήρα υποθαλάσσιου ενεργού ηφαιστείου (καλδέρα), του οποίου τη λεκάνη πλαισιώνουν η Θήρα, η Θηρασία και το Ασπρονήσι. Στο κέντρο του, υπάρχουν η Παλιά Καμένη (σχηματίστηκε στην έκρηξη του 197 μ.Χ.), η Μικρή Καμένη (τη δημιούργησε η έκρηξη του 1570 – 1573) και η Νέα Καμένη (αναδύθηκε στην έκρηξη του 1707 – 1711). Οι πιο πρόσφατες εκρήξεις του ηφαιστείου δημιούργησαν τους θόλους Γεωργίου και Αφρόεσσας (1866), τον θόλο της Δάφνης (1925 – 1926) και τον θόλο του Ναυτίλου (1928) που ενώθηκαν και σχημάτισαν τις Νέες Καμένες. Το νησί διαθέτει θερμομεταλλικές ιαματικές πηγές, παράγει πολύ καλής ποιότητας κρασί και φημισμένη φάβα, ενώ οι κάτοικοι αξιοποιούν τα αποθέματα ελαφρόπετρας και ασχολούνται με τον τουρισμό που γνωρίζει μεγάλη άνθιση.

Αξιοπρεπές οδικό δίκτυο και καλή συγκοινωνία εξασφαλίζουν την πρόσβαση του επισκέπτη σε κάθε γωνιά του νησιού που διαθέτει αεροδρόμιο (8 χλμ. από τα Φηρά) και αεροπορική σύνδεση με την Αθήνα και, το καλοκαίρι, με Ηράκλειο Κρήτης, Θεσσαλονίκη, Μύκονο, Ρόδο. Ακτοπλοϊκά, η Θήρα συνδέεται με Πειραιά, Ανάφη, Θηρασία, Ίο, Νάξο, Πάρο, Σίκινο, Σύρο, Φολέγανδρο και, το καλοκαίρι, και με Ηράκλειο Κρήτης, Θεσσαλονίκη, Κίμωλο, Κύθνο, Μήλο, Σέριφο, Σίφνο, Σκιάθο και Τήνο. Ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών, διαμερίσματα με παροχές ξενοδοχείου, ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, δωμάτια και κάμπινγκ υπάρχουν σε κάθε οικισμό, ενώ δωμάτια νοικιάζονται και στα μεσόγεια χωριά.

Η πρωτεύουσα Θήρα ή **Φηρά** είναι σκαρφαλωμένη στην κορφή βράχου, πάνω από το παλιό λιμάνι που πια δεν χρησιμοποιείται. Υπάρχουν τα ατέλειωτα σκαλάκια για την παραδοσιακή κάθοδο και τα γαϊδουράκια για την άνοδο αλλά τώρα λειτουργεί και τελεφερίκ που απλοποιεί τα πράγματα. Το νέο λιμάνι βρίσκεται στον **Αθηνιό** με την όμορφη παραλία
και η επικοινωνία με τα Φηρά γίνεται με λεωφορείο. Η θέα, πάντως, από τις «ταράτσες» του οικισμού, είναι ξακουστή. Κάτασπρα σπίτια, στοές, δρομάκια και πλατώματα συνθέτουν μια γνήσια κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική άποψη. Μουσεία Προϊστορικό, Αρχαιολογικό και Λαογραφικό εισάγουν τον επισκέπτη στη ζωή και τα έθιμα των νησιωτών από τη 2η π.Χ. χιλιετία ως το πρόσφατο παρελθόν.

Στο νότιο κέρας του νησιού, το χωριό **Ακρωτήρι** γειτονεύει με όμορφες παραλίες αλλά και με τον ανεκτίμητο προϊστορικό αρχαιολογικό θησαυρό, τον οικισμό της μινωικής εποχής που έθαψε η στάχτη του ηφαιστείου και ξέθαψε ο αρχαιολόγος Σπύρος Μαρινάτος φέρνοντας στο φως μια ολόκληρη πόλη, με μεγαλύτερη σπουδαιότητα από τη φημισμένη ιταλική Πομπηία. Η περιπλάνηση ανάμεσα στα προϊστορικά σπίτια αποτελεί μοναδική εμπειρία.

Το μεσόγειο μεσαιωνικό **Εμπορείο** με θέα και προς το δυτικό αλλά και προς το ανατολικό Αιγαίο είναι κτισμένο με χαρακτηριστική «αμυντική» αρχιτεκτονική, τέτοια που να αποτρέπει τον εισβολέα, καθώς δυο άνθρωποι είναι δύσκολο να χωρέσουν πλάι πλάι στα δρομάκια. Το διατηρητέο **Ημεροβίγλι**, βόρεια στα Φηρά, είναι στ' αλήθεια η Βίγλα του νησιού με εκπληκτική και απεριόριστη θέα, τουριστική ανάπτυξη και οπτική πρόσβαση στην καλντέρα. Το **Καμάρι**, στην ανατολική ακτή της Θήρας, έχει εξελιχθεί σε σύγχρονο θέρετρο, με θέλγητρο την τεράστια μαύρη αμμουδιά και τη σκούρα θάλασσα. Υπάρχουν ακόμα τα μεσόγεια **Μεγαλοχώ ρι** (με παραδοσιακά σπίτια) και **Μεσαριά** (με νεοκλασικά κτίρια) και ο παράλιος **Μονόλιθος**, όπου τελειώνει η μαύρη αμμουδιά που αρχίζει στο Καμάρι. Κόσμημα της βόρειας πλευράς του νησιού είναι ο παραδοσιακός οικισμός **Οία** (ενταγμένος στο Εθνικό Δίκτυο Παράδοσης, Πολιτισμού και Κοινοτικού Βίου «των Ελλήνων οι κοινότητες»). Πλάι στην αρχαία Θήρα, η κοσμοπολίτικη **Περίσσα** είναι επίσης γνωστή για την παραλία της με τη μαύρη άμμο και τη σκούρα θάλασσα. Οι μεσόγειοι **Πύργος** και **Φοινικιά** συμπληρώνουν τους οικισμούς του νησιού.

Στη Θήρα υπάγονται διοικητικά και τα μικρά νησιά που είναι γνωστά με την ονομασία «Μικρές Ανατολικές Κυκλάδες» (**Δονούσα**, **Σχοινούσα**, **Ηρακλειά**, **Κουφονήσια**, **Κέρος**). Όλα μαζί, δεν έχουν πάνω από 650 κατοίκους. Τα τελευταία χρόνια, γνωρίζουν μια κάποια τουριστική κίνηση καθώς προσφέρουν ήρεμη διαμονή και ζωή χωρίς πολλές από τις ανέσεις των πόλεων. Η σήμερα ακατοίκητη Κέρος, γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη την προϊστορική εποχή όταν αναπτύχθηκε ο Κυκλαδικός πολιτισμός. Εκεί βρέθηκαν τα μαρμάρινα ειδώλια

του «αρπιστή» και του «αυλητή» που σήμερα κοσμούν το Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.

Τηλέφωνα Θήρας: Λιμεναρχείο: 228.60.22.239. Αστυνομία: 228.60.22.649. Κέντρο Υγείας: 228.60.22.237. Αγροτικό ιατρείο: *Καμάρι* 228.60.31.175, *Οία* 228.60.71.227,
*Πύργο*ς
228.60.31.207. Αεροδρόμιο: 228.60.31.525, 228.60.31.666. Ολυμπιακή: 228.60.22.493, 228.60.22.793. Έτζιαν: 228.60.28.500. Λεωφορεία: 228.60.23.812. Ταξί: 228.60.22.555.

Η **ιστορία** της Θήρας

Ο Κάδμος και οι Αργοναύτες:

Γεωλογικές έρευνες στον βυθό του Αιγαίου έχουν αποκαλύψει ότι το ηφαίστειο της Θήρας, μετά από διάλειμμα εκατομμυρίων χρόνων, πέρασε σε πολλές φάσεις ενεργού δράσης, με καταλυτικά για την περιοχή αποτελέσματα. Χωρίς να σβήνει ποτέ, διανύει μακρές περιόδους ηρεμίας που διακόπτοντα από εκρήξεις, εκτεταμένες ή όχι. Οι πιο «πρόσφατες» καταλυτικές, πριν από την κατοίκηση του ανθρώπου στην περιοχή, ήταν πριν από 500.000 και 80.000 χρόνια. Η έκρηξή του, γύρω στα 1750 π.Χ., συνέπεσε με το ξεκίνημα της Νεοανακτορικής περιόδου, της πιο λαμπρής μινωικής εποχής στην Κρήτη.

Είναι δύσκολο να προσδιοριστεί σε ποια εποχή αντιστοιχεί η αποίκιση της Θήρας από τον Μεβλίαρο. Οι θρύλοι τον ήθελαν να ξεκίνησε από τη Φοινίκη (την ανάμεσα στη Συρία και την Αίγυπτο παραλία της Ανατολικής Μεσογείου). Η υπόθεση αυτή έχει πια σχεδόν εγκαταλειφθεί, καθώς αποκαλύφθηκε ότι απλά στη Φοινίκη υπήρχαν πολλοί μινωικοί οικισμοί. Η ομοιότητα, δηλαδή σήμαινε κοινή προέλευση: Την Κρήτη. Υπόθεση που ενισχύεται και από την κατοπινή άνθιση του μινωικού πολιτισμού στη Θήρα.

Λέει ο μύθος:

Ο βασιλιάς της Φοινίκης Αγήνορας (γιος του θεού Ποσειδώνα και της όμορφης Λιβύης) απέκτησε την Ευρώπη και πέντε γιους, ανάμεσα στους οποίους ο Κάδμος. Ο Δίας έκλεψε την Ευρώπη κι ο Αγήνορας έστειλε τους γιους του να τη βρουν. Οι τρεις δεν πήγαν πολύ μακριά. Ο Κάδμος, όπως ο Δαναός, πέρασε από τη Ρόδο κι έπλευσε δυτικά. Ένα πανέμορφο νησί τον μάγεψε και στάθηκε για λίγο. Ήταν η Θήρα, που τη βάφτισε Καλλίστη (Ωραιοτάτη). Ο Κάδμος ήταν εγγονός της Λιβύης και του Ποσειδώνα και ίδρυσε αποικία στο νησί, όπου άφησε αρχηγό τον συγγενή του, Μεβλίαρο, αναγκασμένος ο ίδιος να συνεχίσει.

Γράφει ο καθηγητής Σπ. Μαρινάτος:

«Ενεθυμήθην παραδόσεις ως η του Δαναού, όστις είχεν έλθει και είχε βασιλεύσει εις την Ελλάδα εξ Αιγύπτου. Είναι λοιπόν η Θήρα το κέντρον ή εν των κέντρων στενοτάτων σχέσεων προς την Λιβύην; Είναι μόνον απλή υποτροπή ο αποικισμός της Κυρήνης εκ Θήρας; Είναι ιστορικός ο πυρήν του Αργοναυτικού μύθου;».

Τι λέει ο μύθος; Μα, πως, μετά τη φυγή από την Κολχίδα, οι Αργοναύτες με τον Ιάσονα και τη Μήδεια περιέπλεαν τις ακτές της Λιβύης, όταν ξαφνικά σηκώθηκε κύμα φοβερό και τους έριξε στο εσωτερικό της χώρας. Βρέθηκαν στην Τριτωνίδα λίμνη. Ο θεός Τρίτωνας παρουσιάστηκε μπροστά τους, τους βοήθησε να ξαναβγούν στη Μεσόγειο κι έδωσε στον Αργοναύτη Εύφημο ένα σβώλο λιβυκής γης, σημάδι πώς οι απόγονοί του θα βασίλευαν στη Λιβύη. Πέρασαν από την Κρήτη, όπου ο χάλκινος Τάλως τους πετροβολούσε ώσπου τον εξόντωσε η Μήδεια, κι ανοίχτηκαν στο Αιγαίο. Πυκνό σκοτάδι κάλυψε τα πάντα μέρα μεσημέρι. Πρέπει να έφταιγε η πυκνή στάχτη από το ηφαίστειο της Θήρας. Ο θεός Απόλλωνας έκανε να φανεί φως, ώστε ν' αντικρίσουν μπροστά τους στεριά. Είναι το νησί που οι ίδιοι, εξαιτίας του γεγονότος, το ονόμασαν Ανάφη. Ο Εύφημος, θυμήθηκε το σβώλο της λιβυκής γης, που του 'χε δώσει ο Τρίτωνας, και τον πέταξε στη θάλασσα. Από τα νερά, ένα νησί αναδύθηκε: Η Θήρα! Αν η έκρηξη του ηφαιστείου την είχε όλη εξαφανίσει, η άλλοτε Καλλίστη μπόρεσε πάλι να αναδυθεί πάνω από το κύμα. Ο Ερατοσθένης υπολογίζει πως αυτό έγινε το 1225 π.Χ. Περίπου εξακόσια χρόνια αργότερα, στα 640 π.Χ., ο Θηραίος ήρωας Βάττος, απόγονος του μυθικού Εύφημου, δημιούργησε στις ακτές της αρχαίας Λιβύης την αποικία Κυρήνη. Κατ' άλλους, ο τρισέγγονος του Οιδίποδα της Θήβας, ήρωας Θήρας, οδήγησε κάποιους μετανάστες στο νησί που έτσι ονομάστηκε Θήρα. Αυτών απόγονοι έλεγαν ότι είναι οι άποικοι από τη Θήρα που έκτισαν στα παράλια της Λιβύης την αποικία Κυρήνη.

Έτσι κι αλλιώς, οι Κυκλάδες και ιδιαίτερα η Θήρα, είχαν εμπορικές επαφές με τη Λιβύη, ενώ τα θέματα και τα τοπία στις τοιχογραφίες του προϊστορικού οικισμού στο Ακρωτήρι έντονα τη θυμίζουν.

Η τρομερή έκρηξη:

Οπωσδήποτε, στη Μεσοκυκλαδική εποχή, η Θήρα γνώρισε τεράστια ακμή, ίσως ως διοικητικό κέντρο που αναφερόταν στην Κνωσό. Η τρομακτική έκρηξη γύρω στα 1650 π.Χ. την κατέστρεψε. Εξελίχθηκε σε τρεις φάσεις, που απείχαν η μια από την άλλη άγνωστο χρονικό διάστημα, αρκετό, όμως, ώστε να πείσει τους κατοίκους να φύγουν και να τους επιτρέψει να το κάνουν, όπως αποκαλύφθηκε αργότερα: Ο προϊστορικός οικισμός βρέθηκε άδειος από ανθρώπινους σκελετούς. Πρέπει να ήταν αρχή καλοκαιριού, επειδή οι αποθήκες σταριού ήταν άδειες, σημάδι ότι δεν είχαν ακόμη θερίσει. Και φυσούσε βορειοδυτικός άνεμος, απ' όσα απεκάλυψε στους γεωλόγους ο βυθός της θάλασσας. Όπου, βέβαια, κι αν πήγαν οι κάτοικοι, ο όλεθρος πρέπει να τους πρόλαβε.

Στην αρχή, το ηφαίστειο βρυχήθηκε κι εξέπεμψε μια τριανταφυλλιά στάχτη, που σκέπασε ως τρία μέτρα το νησί. Ακολούθησε μια δεύτερη φάση, όμοια με την πρώτη. Όμως, η στάχτη έφτασε σε μερικά σημεία ως και δέκα μέτρα ύψος κι ήταν γκρίζα. Η τρίτη φάση ήταν τρομερή:

Πρώτα η στάχτη, πυκνή και σε τεράστιες ποσότητες, κάλυψε το νησί ως και με τριάντα μέτρα πάχος. Μετά, ήρθε η έκρηξη. Το ηφαίστειο σχίστηκε στα δύο, η πυρακτωμένη λάβα εκτοξεύτηκε με γιγάντια δύναμη, σπρώχνοντας την κορφή του να γκρεμιστεί στο θαλάσσιο βάραθρο και δίνοντας στην περιοχή περίπου το σημερινό της σχήμα. Λάβα και στάχτη αφάνισαν κάθε ζωή στην Κρήτη, σκέπασαν την Κνωσό, τη Φαιστό, τα Μάλια και το Ζάκρο. Ο μινωικός πολιτισμός θάφτηκε κάτω από την ηφαιστειακή στάχτη. Δεν θα ξανάνθιζε ποτέ πια. Όσο για τον οικισμό στο Ακρωτήρι της Θήρας, ίσως ποτέ να μη μαθαίναμε γι' αυτόν, αν δεν είχε υπάρξει ο καταστροφικός σεισμός του 1956.

Θήρα και Ατλαντίδα:

Ο εγγονός του Ποσειδώνα, Κάδμος, δημιούργησε την αποικία της Καλλίστης λέει ο ένας μύθος. Τα παιδιά του Ποσειδώνα κατοίκησαν στην Ατλαντίδα λέει ο άλλος. Κι αν ο χάρτης της μυθικής Ατλαντίδας τοποθετηθεί πάνω στον χάρτη της Θήρας, θα προκύψουν εκπληκτικές ομοιότητες. «Εδώ είναι η χαμένη Ατλαντίδα», επιμένει η φωνή του καθηγητή του Αθηναϊκού Σεισμολογικού Ινστιτούτου, Άγγελου Γαλανόπουλου. «Δεν είναι», απαντά του ακαδημαϊκού και καθηγητή Αρχαιολογίας, Σπύρου Μαρινάτου. Η διαμάχη είχε ξεκινήσει από το 1939 αλλά κορυφώθηκε μετά τον σεισμό του 1956. Τότε, γι' άλλη μια φορά, η Θήρα ταρακουνήθηκε. Κάτω από τα ορυχεία των Φηρών ξεπρόβαλε ένα προϊστορικό πέτρινο κτίριο. Ο καθηγητής Άγγελος Γαλανόπουλος βρήκε στο ίδιο σημείο απανθρακωμένα ξύλα κι ανθρώπινα κόκαλα. Η ραδιοχρονολόγηση έδειξε ηλικία 3.400 χρόνων. Συνέβη, δηλαδή, το 1450 π.Χ., χρονιά που πίστευαν ότι έγινε η έκρηξη του ηφαιστείου (σήμερα, τοποθετείται γύρω στα 1650 π.Χ.). Δέκα χρόνια αργότερα, ο Γαλανόπουλος ανακοίνωσε πως είχε πεισθεί ότι το νησί είναι η χαμένη Ατλαντίδα. Ο Σπύρος Μαρινάτος παραδέχτηκε ότι εκεί πρέπει να αναπτύχθηκε κάποιος πολιτισμός. Αρνήθηκε, όμως, να τον ταυτίσει με την Ατλαντίδα. Μάλλον για εμπορικό σταθμό το έβλεπε ή για έδρα περιφερειακής διοίκησης της μινωικής «αυτοκρατορίας».

Ο Γαλανόπουλος πήγε στη Σαντορίνη να αποδείξει την άποψή του. Οι έρευνες τον οδήγησαν στην ανακάλυψη του απολιθωμένου κρανίου ενός μικρού πιθήκου (γίββωνα). Χρονολογήθηκε ότι έζησε πριν από το 1450 π.Χ. Τον επόμενο χρόνο, ο Μαρινάτος άρχισε ανασκαφές. Στα ορυχεία των Φηρών βρήκε ένα απανθρακωμένο δέντρο. Ειπώθηκε ότι κάηκε το 1450 π.Χ. Συνέχισε στο Ακρωτήρι. Αυτό, που βρήκε, δεν μπορούσε ούτε να το ονειρευτεί ο νους του ανθρώπου:

Ολόκληρη πόλη, θαμμένη κάτω από την ηφαιστειακή στάχτη, με σπίτια διώροφα, με δρόμους και καλντερίμια, με τοίχους ζωγραφισμένους με λαμπερά χρώματα. Μια πόλη, που φώναζε ότι θάφτηκε κάτω από τη λάβα στην πιο μεγάλη της ακμή. Και οι τοιχογραφίες της να αποτελούν αδιάψευστες μαρτυρίες για τον πλούτο, την εμπορική της άνθιση και τις σχέσεις της με την Κρήτη και τη Λιβύη...

Είναι η χαμένη Ατλαντίδα;

«Ναι», υποστήριζε ο Γαλανόπουλος. «Όχι», επέμενε να λέει ως τον θάνατό του ο Μαρινάτος: «Είναι η έδρα της περιφερειακής διοίκησης των Κυκλάδων, πριν από 3.500 χρόνια».

Ίσως, η χαμένη Ατλαντίδα να μην υπήρξε ποτέ. Ίσως, όμως, το πανέμορφο παραμύθι να ξεκίνησε από την καταστροφή της Σαντορίνης κι από στόμα σε στόμα, από γενιά σε γενιά, να έφτασε ως τους Αιγύπτιους της εποχής του Σόλωνα παραφθαρμένο κι εμπλουτισμένο. Κάπως έτσι διατηρήθηκε ζωντανή, ανά τους αιώνες, η παράδοση για τον Μεγαλέξαντρο και την αδερφή του, που είπαν ότι μεταμορφώθηκε σε γοργόνα.

Παλιρροϊκός θάνατος:

Η καταβύθιση της κορφής του ηφαιστείου δημιούργησε παλιρροϊκό κύμα, ύψους εκατό με 250 μ. που σάρωσε τα πάντα και κατάστρεψε τη μινωική Κρήτη. Χτυπήθηκαν όλες οι ακτές του Αιγαίου, η Αίγυπτος και η Παλαιστίνη. Η καταστροφή ήταν τρομακτική. Οι αρχαίοι μύθοι για τις πλημμύρες ερμηνεύονται από το αναμφισβήτητο αυτό γεγονός. Ερμηνεύονται, όμως, και άλλα συμβάντα, μερικά από τα οποία περιγράφει η Βίβλος και επιβεβαιώνουν οι αιγυπτιακοί πάπυροι.

Όταν έγινε το κακό, στην Αίγυπτο βασίλευε ο Φαραώ Τούθμωσης Γ'. Ξέρουμε ότι η βασιλεία του διάρκεσε από το 1479 ως το 1447 π.Χ.. Δυο πάπυροι αναφέρουν πως η καταστροφή κράτησε εννέα ημέρες με αποτέλεσμα οι πόλεις να ερημώσουν και να καταστραφεί η παραγωγή. Οι περιγραφές μοιάζουν με τις πληγές του Φαραώ που αναφέρει η Βίβλος και ερμηνεύονται από την ηφαιστειακή στάχτη.

Το σύγχρονο της έκρηξης παλιρροϊκό κύμα, κατά τον καθηγητή Άγγελο Γαλανόπουλο, σάρωσε τις ακτές και επανήλθε είκοσι λεπτά αργότερα. Το διάστημα είναι αρκετό, για να περάσουν κάποιοι την Ερυθρά θάλασσα, αν το πέρασμα βρίσκεται στο σημείο που υποδεικνύει ο καθηγητής κι όχι εκεί που πιστευόταν. Και η έξοδος των Εβραίων από την Αίγυπτο, κατά τη Βίβλο, συνέβη 480 χρόνια πριν από τη βασιλεία του Σολομώντα, που τοποθετείται στο 970 με 930 π.Χ. Φτάνουμε, δηλαδή, στο 1450 με 1410 π.Χ.

Η μελέτη της έκρηξης του ηφαιστείου της Σαντορίνης μας βοήθησε να κατανοήσουμε, τι έγινε στον ελλαδικό χώρο. Αν η καταστροφή στην Αίγυπτο ήταν τέτοια που να έδωσε την ευκαιρία να ξεσπάσουν επαναστάσεις των υποτελών, γίνεται φανερό, το τι μπορεί να συνέβη στη Μ. Ασία. Το χτύπημα ήταν οδυνηρό για το κράτος των Χετταίων. Και η κατάρρευσή του αναπόφευκτη μέσα στον χρόνο.

Διαλύθηκε, όταν έπεσε θύμα των μετακινουμένων λαών. Όταν πια δεν μπορούσε να βοηθήσει τους συμμάχους Τρώες, οι Αχαιοί πήραν την πόλη. Πίσω στις πατρίδες τους, όμως, οι καταστροφές έφεραν τις ανατροπές.

Όσοι κατοικούσαν στις ακτές και χτυπήθηκαν από το παλιρροϊκό κύμα, αποσύρθηκαν στην ενδοχώρα. Θα λέγαμε ότι πήραν τα βουνά. Αναγκαστικά, πίεσαν και πολέμησαν και εκδίωξαν τους ντόπιους, όπου τα κατάφεραν. Οι διωγμένοι κάπου έπρεπε να πάνε. Κάποιοι κινήθηκαν ειρηνικά, κάποιοι μεταβλήθηκαν σε ληστές, κάποιοι έγιναν πειρατές.

Μέσα σ' αυτόν τον χαμό κινήθηκαν κι οι Δωριείς. Έψαχναν νέους τόπους να εγκατασταθούν. Αυτό σημαίνει πως δεν κατέστρεφαν ό,τι βρίσκανε μπροστά τους. Κανένας δεν καταστρέφει το μέρος, όπου θέλει να κατοικήσει.

Η μετακίνησή τους συνέπεσε χρονικά με τις τρομερές αναστατώσεις κι έτσι χρεώθηκαν την ανάμνηση του χαλασμού. Ίσως επειδή και μόνον, όταν ηρέμησαν τα πράγματα, βρέθηκαν να είναι οι νέοι κάτοικοι. Οι πραγματικοί νομάδες ληστές χτυπούσαν, λεηλατούσαν, άρπαζαν κι έφευγαν. Οι Δωριείς έφτιαχναν νέες εγκαταστάσεις.

Τα επόμενα χρόνια:

Όταν η ομίχλη από τις βίαιες αναστατώσεις κατακάθισε, στον Ελλαδικό χώρο ξεπρόβαλαν οι μικρές πόλεις κράτη, που έμελλε να δώσουν συνέχεια στον αρχαίο πολιτισμό. Αρχές της

1ης π.Χ. χιλιετίας, Δωριείς εγκαταστάθηκαν στη Θήρα. Υπέκυψε στους Αθηναίους τον Δ' π.Χ. αιώνα. Όταν το Αιγαίο πέρασε στην επιρροή των Πτολεμαίων (γύρω στα 315 π.Χ.), το νησί μεταβλήθηκε σε ισχυρή ναυτική βάση. Όμως, τον καιρό της ρωμαϊκής κατάκτησης και στη διάρκεια της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, έπεσε σε τέλεια παρακμή. Μετά το πάρσιμο της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους της 4ης σταυροφορίας (1204), πέρασε στην ηγεμονία των Βενετσιάνων της Νάξου. Την είπαν Σάντα Ειρήνη (Santa Irini) κι έτσι απέκτησε το όνομα Σαντορίνη. Η ηφαιστειακή έκρηξη του 1457 μ.Χ. έδιωξε τους πάντες από το νησί. Στα 1537, το νησί κυριεύτηκε από τον πειρατή ναύαρχο Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα, μαζί με τη γειτονική Ίο. Στα 1579, μεταβλήθηκαν σε άμεση τουρκική κτήση. Έγιναν τμήμα του νέου ελληνικού κράτους στα 1830. Σήμερα, η Θήρα αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τουριστικούς τόπους της χώρας.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 13.2.2010)